

NOTITIE

Rijnpark BV
p.a. Veusrweg 79
2251 AA Voorschoten

DATUM: 31 januari 2022
ONS KENMERK: 22-0027/22.00573/JanDaa
UW KENMERK: gunning per e-mail dd. 21 januari 2022
AUTEUR: J. Daamen
PROJECTLEIDER: E.J.F. de Boer
STATUS: concept
CONTROLE: F. van Vleet

Actualisatie Quicksan Wet natuurbescherming Rijnpark, Koudekerk aan den Rijn

Rijnpark BV is voornemens langs de Hoogewaard in Koudekerk aan den Rijn een bedrijventerrein te realiseren. Voor een eerder bestemmingsplan voor het plangebied met bestemming wonen zijn in 2007, 2011 en 2019 natuurtoetsen uitgevoerd. Omdat het in deze plannen om een andere bestemming ging is Bureau Waardenburg gevraagd nogmaals een actualisatie van de quickscan uit te voeren. Bureau Waardenburg heeft op basis van een oriënterend veldonderzoek (d.d. 25 januari 2022) en bronnenonderzoek de effecten van deze ingreep op beschermde soorten opnieuw beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)

Conclusie

De werkzaamheden kunnen algemeen voorkomende zoogdieren en amfibieën treffen. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en is geen ontheffing nodig. Maatregelen in het kader van de zorgplicht zijn uitgewerkt in deze notitie.

Het plangebied is geschikt leefgebied voor verschillende algemene soorten vogels. Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van broedende vogels om negatieve effecten op deze soorten – en daarmee overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb – te voorkomen. Daarnaast wordt geadviseerd maatregelen te nemen om het nestelen van oeverzwaluw in bouwzand te voorkomen.

Het plangebied heeft momenteel geen functie voor de rugstreeppad, maar kolonisatie door de soort in de toekomst is niet uitgesloten. Een inspectie voorafgaand aan de werkzaamheden is nodig om dit vast te stellen. Indien rugstreeppad inderdaad

voorafgaand aan de werkzaamheden in het plangebied voorkomt dienen extra maatregelen te worden getroffen en dient mogelijk een ontheffing aangevraagd te worden.

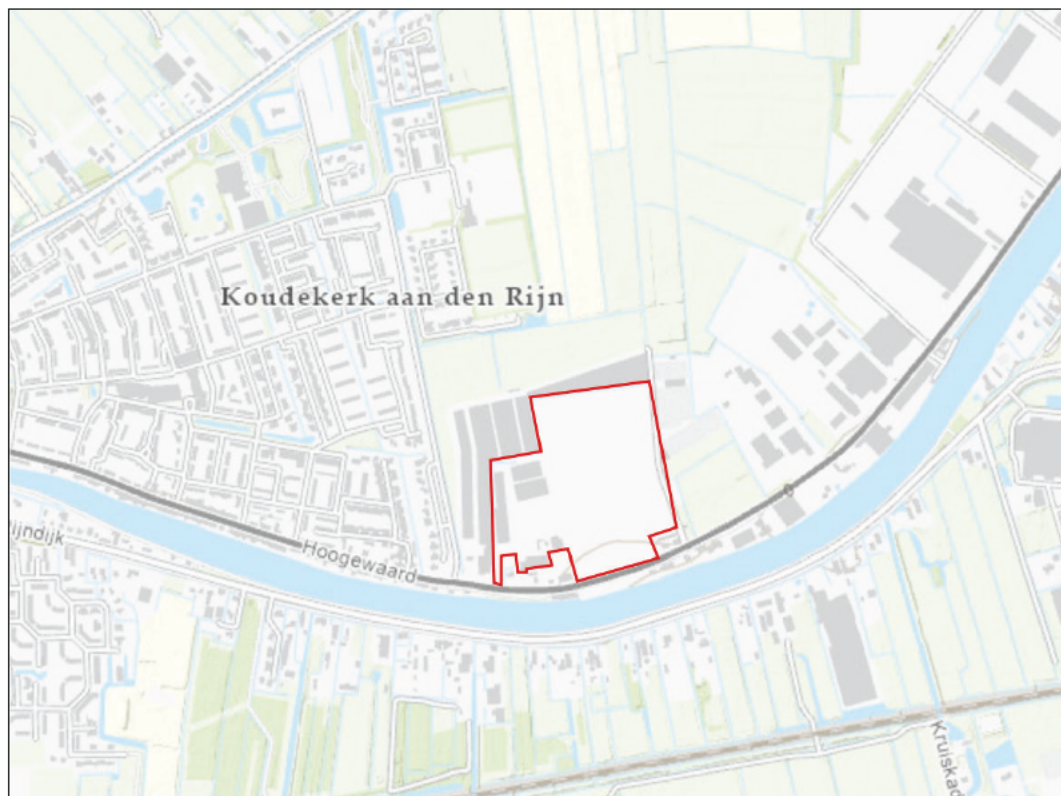
Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied geen betekenis of zijn negatieve effecten van de voorgenomen ingreep uitgesloten. Effecten op beschermde gebieden en houtopstanden zijn uitgesloten (beoordeling stikstofdepositie is geen onderdeel van deze notitie).

Deze conclusie wordt hieronder toegelicht.

Toelichting

Plangebied en ingreep

Het te onderzoeken bestemmingsplangebied bevindt zich aan de Hoogwaard ten oosten van Koudekerk aan den Rijn (Figuur 1) en is ongeveer 11,5 hectare groot. Het gebied bestaat voor een groot stuk uit verhard terrein (tegels en beton) (Figuur 2). Het overige terrein bestaat voornamelijk uit zandgrond met veel stapels kapafval en verruigde stukken met voornamelijk sleedoorn, duinriet en enkele jonge bomen (met name ruwe berk en zwarte els) (Figuur 3). In het plangebied loopt een kavelsloot van 1-2 meter breed dwars door het gebied (Figuur 4) en één sloot van 2-3 meter breed ten noorden van het plangebied. Op het terrein zijn ook enkele tijdelijke plassen ontstaan (Figuur 5). In het westen en rondom het plangebied ligt een groenstrook met coniferen en fijnspar (Figuur 6). Ten oosten van het plangebied is ook een rij coniferen aanwezig, maar deze bevindt zich buiten de plangrens. In het zuidwesten is een rijhal van een manege aanwezig met golfplaten dak (Figuur 7). Op enkele vervallen loodsen en caravans na is er verder geen bebouwing aanwezig in het plangebied.

Figuur 1. Globale ligging van het plangebied aangegeven met rode lijn (Esri Nederland Community Map Contributors | Esri Nederland beeldmateriaal.nl | Esri Nederland Kadaster | Esri Nederland AHN).

Figuur 2. Verhard terrein met tegels en beton.

Figuur 3. Verruigde stukken met sleedoorn en duinriet.

Figuur 4. Kavel sloot dwars door plangebied.

Figuur 5. Tijdelijke plassen op het terrein.

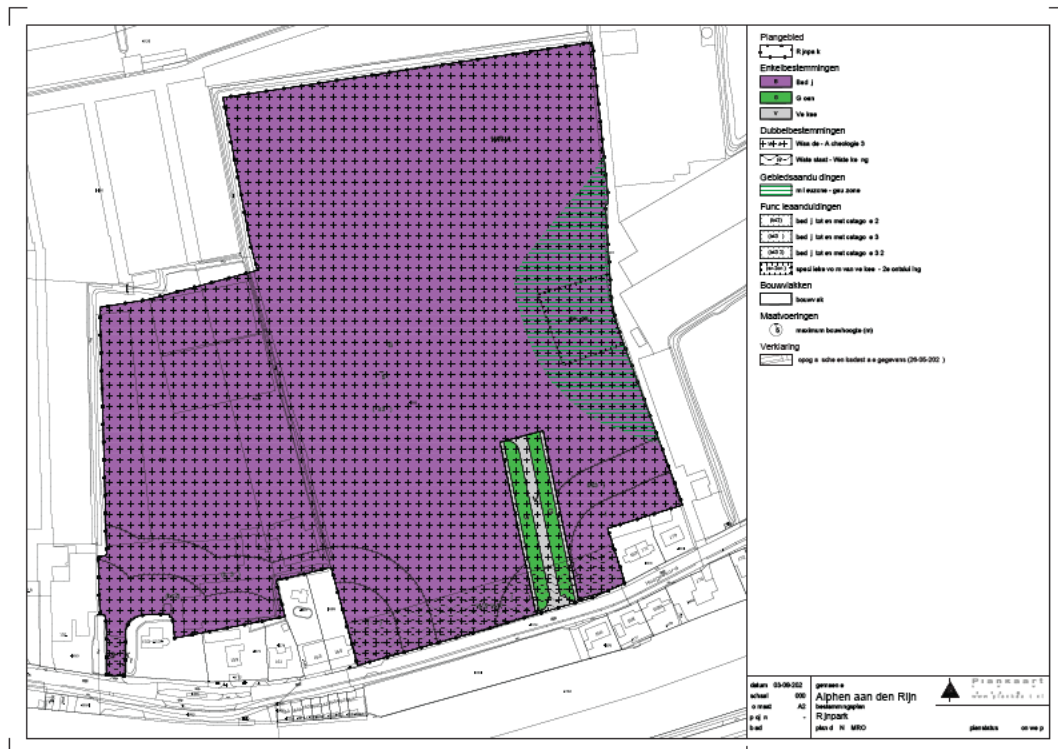
Figuur 6. Coniferen en fijnspar ten westen van het plangebied.

Figuur 7. Rijhal van manege in het zuidwesten van het plangebied.

Voorgenomen ingreep

Informatie over de voorgenomen ingreep is geleverd door Rijnpark BV. Het gebied krijgt grotendeels bedrijfsbestemming, aangevuld met enkele kleine delen groen- en verkeersbestemming (Figuur 8). Nog aanwezige restanten van oude bebouwing en verhardingen worden verwijderd, een sloot wordt gedempt, aanwezige begroeiingen worden verwijderd en het terrein wordt bouwrijp gemaakt voor vestiging van bedrijven. Het is nog niet bekend wanneer de werkzaamheden van start zullen gaan.

Figuur 8. Bestemmingsplan Rijnpark. Bron: Rijnpark BV.

Wettelijk kader

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de soortenbescherming zoals opgenomen in de Wnb. Bij toepassing van de Wnb worden drie beschermingsregimes onderscheiden: *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn*, *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn* en *Beschermingsregime andere soorten*. Voor een aantal landelijk algemeen voorkomende soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren van het *Beschermingsregime andere soorten* heeft de provincie Zuid-Holland een vrijstelling van verbodsbepalingen verleend voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor andere beschermde soorten geldt geen vrijstelling en kan een ontheffing nodig zijn als de werkzaamheden leiden tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb.

Natura 2000-gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied en ligt hemelsbreed op ongeveer 3,7 kilometer afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied de Wilck. De ingreep veroorzaakt geen aantasting van relevante soorten en begroeiingen in Natura 2000-gebieden (bijvoorbeeld als gevolg van geluid, trilling etc.). (Significant) negatieve effecten op Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten, met mogelijke uitzondering van effecten van stikstofdepositie. Een beoordeling van de indirecte effecten van stikstofdepositie op beschermde gebieden maakt geen onderdeel uit van dit rapport.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Op grond van de aard van de ingreep en afstand tussen NNN en plangebied zijn effecten op het NNN uitgesloten.

Houtopstanden

Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom van Koudekerk aan den Rijn. De bepalingen van de Wnb ten aanzien van houtopstanden (hoofdstuk 4 van de Wnb) zijn niet van toepassing.

Methodiek onderzoek

Voorliggende toetsing in het kader van de Wnb is opgesteld op basis van een eenmalig veldbezoek, de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen. Effecten zijn bepaald en beoordeeld op basis van de functie van het plangebied van beschermde soorten en de voorgenomen ingreep.

Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die *in de regio* voorkomen is de NDFF geraadpleegd op 24 januari 2022. Bij het doorzoeken van de NDFF is gezocht naar gegevens binnen een straal van 3 km en gegevens tot 5 jaar oud. Daarnaast is gebruikt gemaakt van de eerder uitgevoerde natuurtoetsen in het plangebied: (Kruijt & Smit, 2007; Kruijt, 2011; Derriks & de Boer, 2019).

Het plangebied is op 25 januari 2022 door een ecooloog bezocht en geïnspecteerd op geschikte groeiplaatsen voor beschermde soorten flora en leefgebied en verblijfplaatsen van fauna. Tijdens de inspectie is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten en de geschiktheid van het plangebied en de directe omgeving voor beschermde soorten. Op basis van locatiemarkers en *expert judgement* is beoordeeld of het plangebied geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

Functie van het plangebied voor beschermde soorten

Planten

Uit eerdere onderzoeken en de NDFF zijn geen beschermde plantensoorten bekend uit de ruime omgeving van het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen exemplaren van beschermde plantensoorten waargenomen. Op grond van verspreidingsgegevens en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén functie heeft voor beschermde plantensoorten. In het plangebied zijn mogelijk wel groeiplaatsen van eerder als beschermd aangemerkte planten als gewone dotterbloem en grote kaardebol. Deze soorten zijn tegenwoordig niet meer beschermd.

Ongewervelden

In de omgeving van het plangebied komt platte schijfhoren voor (*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*; NDFF). Deze waarnemingen bevinden zich ten zuiden van de Rijn. Daarnaast worden in eerdere onderzoeken waarnemingen van groene glazenmaker in de omgeving vermeld (*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*). De sloten in het plangebied zijn ongeschikt leefgebied voor de groene glazenmaker en platte schijfhoren,

omdat krabbenscheer en goed ontwikkelde watervegetatie ontbreken. Een functie van het plangebied voor platte schijfhoren en groene glazenmaker is uitgesloten. Daarnaast is ook gelet op zeggekorfslak, een Rode lijstsoort. In de directe omgeving komt deze soort niet voor. De plekken waar de soort is aangetoond liggen op meer dan 4 km afstand langs de Rotte en langs het Braassemermeer. De soort is in Zuid-Holland voornamelijk aangetroffen langs boezemwateren waar deze voorzien waren van een brede zoom oevervegetaties met in vrijwel alle gevallen een ruime aanwezigheid van grote zegge. De slak is met name afhankelijk van zeggevegetaties (Boesveld & Kalkman, 2007). Dit biotoop is in het plangebied niet aangetroffen. De zeggekorfslak is weinig mobiel en verplaatst zich vooral middels drijvende plantendelen die met de stroom worden meegevoerd langs boezemwaters. Binnen het plangebied bevindt zich geen boezemwater met brede oeverzones met grote zeggevegetaties. Een functie van het plangebied voor deze soort is uitgesloten.

In de omgeving zijn geen waarnemingen bekend van overige beschermde soorten ongewervelden. Tijdens het veldbezoek is geen geschikt leefgebied voor overige beschermde soorten ongewervelden aangetroffen in het plangebied. Op grond hiervan wordt geconcludeerd dat het plangebied géén functie heeft voor overige beschermde soorten ongewervelden.

Vissen

Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en eerdere onderzoeken wordt geconcludeerd dat de sloten binnen het plangebied geen betekenis hebben voor beschermde vissoorten. De sloten vormen geen geschikt habitat voor beschermde vissoorten. Kleine modderkruiper die in het verleden is aangetroffen, is inmiddels niet meer beschermd.

Amfibieën

Uit verspreidingsgegevens (NDFF) en eerdere onderzoeken blijkt dat rugstreeppad (*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*) in de omgeving voorkomt. Er zijn onder meer waarnemingen bekend uit de Polder Gnephoek ten noordoosten van het plangebied. In het plangebied waren ten tijde van het veldwerk tijdelijke plassen ontstaan die in de toekomst mogelijk geschikt zijn als voortplantingswater voor rugstreeppad. Indien rugstreeppad het plangebied koloniseert is het plangebied ook geschikt landhabitat voor deze soort.

In de omgeving zijn verder waarnemingen bekend van bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker (*Beschermingsregime andere soorten*). Voor deze soorten geldt een vrijstelling van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen. De sloten in plangebied zijn beperkt geschikt als voortplantingswater voor deze soorten. Het plangebied is waarschijnlijk ook onderdeel van het landbiotoop van de vermelde soorten amfibieën.

Reptielen

In de ruime omgeving van het plangebied komen geen beschermde soorten reptielen voor (NDFF). Tijdens het veldbezoek en eerdere onderzoeken zijn ook geen waarnemingen gedaan van (sporen van) beschermde reptielen. In eerdere natuuronderzoeken worden in

de ruime omgeving (>5 km) waarnemingen van ringslang vermeld. Exemplaren of geschikt leefgebied van ringslang zijn nooit aangetroffen tijdens eerdere onderzoeken. Op grond hiervan wordt geconcludeerd dat het plangebied géén functie heeft voor beschermde soorten reptielen.

Grondgebonden zoogdieren

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van algemeen voorkomende soorten zoogdieren zoals bosmuis, bunzing, egel, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, vos, woelrat en wezel (*Beschermingsregime andere soorten*). Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek een haas en konijnenkeutels waargenomen. Er is geen konijnenburcht aangetroffen. Het plangebied is leefgebied voor konijn en haas en mogelijk ook van andere soorten algemene zoogdieren. Ook in de omgeving is geschikt leefgebied voor deze soorten aanwezig.

Vleermuizen

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis (*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*). Waarschijnlijk komen ook andere algemene vleermuizen zoals rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis in de omgeving voor. In het plangebied zijn geen bomen of gebouwen met geschikte holtes, spleten of kieren aanwezig die een functie zouden kunnen hebben als verblijfplaats voor vleermuizen. De rijhal van de manege heeft door het ontbreken van een spouwmuur geen gunstig microklimaat voor vleermuizen. De vervallen schuren en caravans zijn open waardoor door tocht ook een ongunstig microklimaat voor vleermuizen ontstaat. Het plangebied is mogelijk onderdeel van het foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen. Deze functies zijn niet essentieel, omdat voor deze functies belangrijke structuren ontbreken en er in de omgeving (onder meer ten westen van het plangebied) nog voldoende alternatieven aanwezig zijn.

Vogels

Uit de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de volgende soorten waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is¹: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer en steenuil. In de jonge bomen zijn geen nesten van vogels met een jaarrond nest vastgesteld en deze bomen zijn ook matig geschikt voor roofvogels om in te nestelen. Bij de coniferen aan de rand van het gebied zijn geen roestplekken of braakballen van ransuilen waargenomen. De bebouwing in het plangebied is ook niet geschikt voor gebouwbewonende vogels met een jaarrond beschermd nest als huismus en gierzwaluw. Het plangebied is ook geen essentieel foerageergebied voor vogels met een jaarrond beschermd nest, omdat in de omgeving voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is.

¹ Op grond van door het voormalige ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd boomvalk buizerd gierzwaluw grote gele kwikstaart havik huismus kerkuil ooievaar ransuil roek slechtvalk sperwer steenuil wespandief zwarte wouw

Bekend is dat in 2011 huismussen in het plangebied zijn aangetroffen die waarschijnlijk een nest hadden in opstallen die later zijn gesloopt. Omdat de sloop heeft plaatsgevonden zonder ontheffing of mitigerende maatregelen, heeft de Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH) aangegeven dat er alsnog compenserende maatregelen genomen te worden om bij te dragen aan het duurzaam behouden van de populatie huismussen in Koudekerk aan den Rijn.

Het plangebied vormt geschikt broedbiotoop voor algemeen voorkomende vogels waarvan de nestplaats niet jaarrond beschermd is, zoals ekster, zwarte kraai en koolmees. Daarnaast is er vanwege de ligging naast de Rijn een kans dat oeverwaluw zich in depots met bouwzand nestelt tijdens de bouwwerkzaamheden. Voor dit laatste zullen maatregelen nodig zijn die voorkomen dat oeverwaluwen daar gaan nestelen of die voorkomen dat nestelende oeverwaluwen verstoord worden.

Effecten van de ingreep

Rugstreepad

Het plangebied is in de toekomst mogelijk geschikt als voortplantingswater en overwinteringshabitat van rugstreepad. Indien rugstreepadden inderdaad het terrein koloniseren, zorgen de werkzaamheden ervoor dat leefgebied van de rugstreepad wordt vernietigd en mogelijk exemplaren worden gedood.

Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

De werkzaamheden kunnen algemeen voorkomende zoogdieren en amfibieën treffen. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en is geen ontheffing nodig. Het betreft algemeen voorkomende soorten (lokaal, regionaal en landelijk) en het aantal dieren dat potentieel gemoeid is met de (lokale) ingreep is beperkt. Voor konijn en haas (Rode Lijst soorten) geldt dat er in de omgeving nog voldoende alternatief leefgebied aanwezig is (burchten zijn niet aanwezig in het plangebied). De huidige staat van instandhouding van deze soorten komt door de ingreep niet in het geding. De zorgplicht is wel van toepassing, beschermende maatregelen zijn uitgewerkt in deze notitie.

Vogels

Het plangebied heeft geen functie voor vogels met een jaarrond beschermd nest.

Daarnaast kan de voorgenomen ingreep in het plangebied zorgen dat broedgevallen van algemene vogelsoorten vernietigd worden, waaronder nesten van oeverwaluw die mogelijk in depots met bouwzand nestelen tijdens de werkzaamheden.

Andere soorten

Negatieve effecten op andere beschermde soorten als gevolg van de voorgenomen ingreep zijn uitgesloten. Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied namelijk geen betekenis.

Beoordeling Wet natuurbescherming

- Risico op het aantasten van voortplantingswater en overwinteringshabitat van rugstreeppad (overtreding Wnb Artikel 3.5 lid 1 en 4). Maatregelen zijn nodig om negatieve effecten te voorkomen.
- Risico op verstoren van broedgevallen van algemene soorten vogels, waaronder oeverwaluw (Wnb artikel 3.1 lid 2). Maatregelen zijn nodig om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen.
- Het project veroorzaakt geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden (stikstofbeoordeling is geen onderdeel van deze toetsing) en NNN
- De bepalingen van Houtopstanden uit Wnb zijn niet van toepassing.

Randvoorwaarden voor werkzaamheden in het kader van de voorgenomen ingreep

- Voorafgaand aan de werkzaamheden dient het plangebied geïnspecteerd te worden op rugstreeppad. Indien rugstreeppad het plangebied heeft gekoloniseerd dienen extra maatregelen te worden genomen en dient mogelijk een ontheffing aangevraagd te worden.
- Het verstoren van vogelnesten die in gebruik zijn moet voorkomen worden om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Dit kan door werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt in het kader van de Wnb geen standaard periode gehanteerd. De lengte en de aanvang van het broedseizoen verschilt per soort. Globaal moet voor het broedseizoen rekening gehouden worden met de periode maart tot augustus. Daarnaast wordt geadviseerd bouwzand af te schermen tijdens het broedseizoen of het bouwzand niet recht af te steken om het nestelen van oeverwaluw in bouwzand te voorkomen. Mogelijk is ook vestiging van oeverwaluw toe te laten maar dan dient vervolgens deze tijdelijke kolonie afgeschermd te worden tegen verstoring. Buiten het broedseizoen kunnen de nesten dan verwijderd worden.

Om voldoen aan de eis van de ODMH ten aanzien van de compenserende maatregelen voor huismus dienen verder voor de in een eerder stadium vernietigde nestplaatsen van huismus op het terrein binnen of nabij het bestemmingsplangebied in geschikt maar nog niet (volledig) gekoloniseerd geschikt biotoop 12 huismuskasten gerealiseerd te worden (Kruijt, 2011).

Aanbevelingen in het kader van de zorgplicht

Indien tijdens de werkzaamheden grondgebonden zoogdieren (muizen of egel) of amfibieën of verblijfplaatsen van deze dieren worden aangetroffen, worden maatregelen genomen om te zorgen dat deze dieren niet worden gedood. Bij de werkzaamheden dient een kant uit te worden gewerkt en bij het dempen van de sloten richting blijvend open water gewerkt wordt om het vluchten van dieren te faciliteren. Daarnaast wordt geadviseerd het plangebied voorafgaand aan de werkzaamheden kort te maaien. Ook dienen werkzaamheden waarbij beplanting wordt weggehaald en sloten worden gedempt buiten de kwetsbare periode van soorten plaats te vinden (voortplantingsperiode en winterrust) en dient het ontstaan van tijdelijke plassen voorkomen te worden.

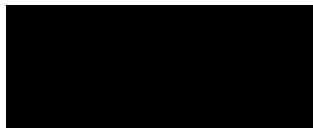

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met J. Daamen.

Referenties

- Boesveld & Kalkman, 2007. Verspreiding en habitat van de zeggekorfslak *Vertigo moulinsiana* in Zuid-Holland.
- Derricks, F. & de Boer, E.J.F., 2019. Notitie *quick scan* Rijnpark, Koudekerk aan den Rijn. Notitie met kenmerk 19-0086/19.01969/FraDe. Bureau Waardenburg, Cuemborg.
- Kruit, D.B. & Smits, G.J.F., 2007. Effecten op beschermde soorten Rijnpark, Koudekerk aan den Rijn. Oriënterend onderzoek (*quick scan*) in het kader van de Flora- en faunawet. Rapportnr. 07-237. Bureau Waardenburg, Cuemborg.
- Kruit, D.B., 2011. Actualisatie beschermde soorten Rijnpark, Koudekerk aan den Rijn. *Quick scan* in het kader van de Flora- en faunawet. Rapportnr. 11-092. Bureau Waardenburg, Cuemborg.

Akkoord voor uitgave: Kwaliteitszorg Bureau Waardenburg bv
Drs. F. van Vliet

Paraaf:

Bureau Waardenburg bv aanvaardt aansprakelijkheid voor schade, alvorens schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Rijnpark BV

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hiërboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is gecertificeerd door EIK Certificering overeenkomstig ISO 9001:2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg, Varkensmarkt 9 4101 CK Cuemborg, 0345 51 27 10, info@buwa.nl, www.buwa.nl